

**40 Brief Gerechtshof 29-11-2017 + schriftelijke toelichting
partijdeskundige Crama**

de Rechtspraak

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Balans Letselschade
t.a.v. **mr. Z.J. Rittersma**
Postbus 26
7030 AA Wehl

Afdeling civiel recht

bezoekadres
Walburgstraat 2 -4
6811 CD Arnhem

correspondentieadres
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

t (088) 361 10 82
f (088) 361 00 94

datum	29 november 2017
contactpersoon	dhr. P. Smolders
doorkiesnummer	(088) 361 10 82
ons kenmerk	200.136.030/ 01
uw kenmerk	
bijlage(n)	1
onderwerp	J.H. Sassen / Stichting Katholieke Universiteit (UMC St. Radboud)

Geachte heer Rittersma,

Hierbij zend ik u de nadere schriftelijke toelichting door drs. N. Crama.

De zaak staat op de rol van 30 januari 2018 voor "Akte partijen uitlating n.a.v. schriftelijke beantwoording vragen door deskundige (akte uitlaten van zowel Sassen als het Radboudumc, zoals weergegeven onder rechtsoverweging 4.6), ambtshalve peremptoir".

Met vriendelijke groet,

P. Smolders
Griffier

Nijmegen 26-11-2017

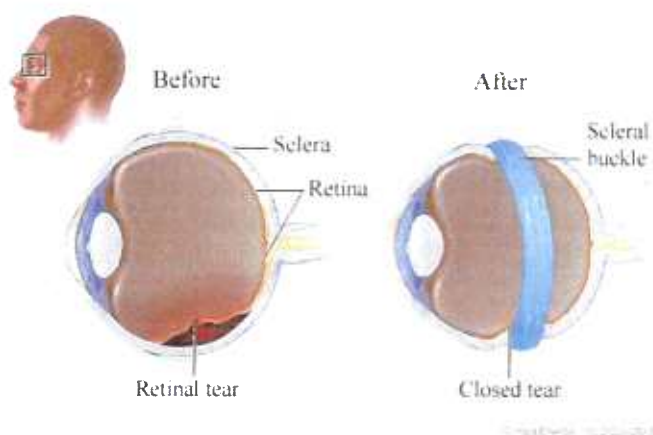
Aan: Griffie van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
T.a.v. mevr. mr. R.A.Dozy / deskundigenberichten
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

Geachte mevrouw Dozy,

Bij dezen stuur ik u mijn nadere schriftelijke toelichting, zoals gelast in het arrest dd. 3 oktober 2017 (zaaknummer 200.136.030)

Hieronder beantwoord ik puntsgewijs de vragen zoals gesteld onder 5 "De beslissing" op blad 5 en blad 6 van het arrest.

1. Ja dat kan ik nagaan. Het dossier van dhr Sassen behoort tot de onderzochte dossiers in het onderzoek.
2. Op 11-08-2006 gold naar mijn mening een advies tot verwijdering van de plombe, eventueel voorafgegaan door profylactische laserbehandeling van de perifere retina, waarbij voor goed effect van de laser ongeveer één week geldt.

Illustratie: Operatietechniek netvliesloslating met plombe ("scleral buckle")

3. Een recidief netvliesloslating en een scleraperforatie kan optreden als een plombe wordt verwijderd. De onderliggende reden dat dit bij verwijdering kan optreden verschilt echter.

Waarom is er een kans op een recidief netvliesdefect na verwijderen van een plombe?

Het risico op een loslating door een recidief netvliesdefect na verwijdering van een plombe is het grootst in de periode vlak na het plaatsen van de plombe. Dat risico neemt vervolgens af om uiteindelijk niet verder te veranderen. Om dit te begrijpen is het van belang om te weten dat er grofweg 2 redenen zijn dat een netvlies weer vast komt te liggen na een initiële netvliesoperatie waarbij een plombe wordt gebruikt (onafhankelijk van het materiaal, met of zonder cerclage).

- 1) **Ondersteuning.** Het netvliesdefect wordt van buitenaf weer tegen de onderlaag gedrukt met de plombe. Daardoor wordt tevens de trekkracht die het glasachtig lichaam op het defect uitoefent en daarmee het netvlies lostrekt, verminderd.

- 2) **Verlittekening.** Het gebied rond het retinadefect wordt met cryocoagulatie of lasercoagulatie tot verlittekening gebracht, waardoor de randen van het defect vaster komen te zitten aan de ondergrond.

Zowel 1 als 2 zijn van belang om het netvlies op de plek te houden. Direct na de operatie is er nog nauwelijks verlittekening en is het aandeel van de plombe het grootst. Als de verlittekening rond het defect vervolgens is opgetreden is het risico op recidief netvliesdefect na verwijdering van een plombe nog steeds aanwezig, maar kleiner dan direct na plaatsing. Dit risico verandert om die reden daarna ook niet of nauwelijks meer. De mate en/of toename van zwelling staat hier los van. Het gaat om het feit dat de plombe steun geeft en dat na verwijdering deze steun wegvalt; of deze tevoren nu veel of weinig druk gaf maakt hier in principe niet uit.

Waarom is er een kans op een scleraperforatie bij verwijdering van een plombe ?

Een plombe drukt door indeuking van de sclera het retinadefect weer op de plaats. Druk op sclera is derhalve goed voor het netvlies, maar druk op de sclera kan er ook voor zorgen dat de sclera verzwakt. Tevoren is overigens niet altijd in te schatten welke sclera gevoeliger is voor druk. In praktische zin komt het erop neer dat het peroperatieve risico op een scleraperforatie door een combinatie van factoren ontstaat; de stevigheid van de sclera en de chirurgische manipulatie tijdens de verwijdering. Verwijderen kan derhalve risicovol zijn.

Wat is het effect van tijd cq toenemende zwelling op het risico van een scleraperforatie ?

Dat er een risico is op scleraperforatie tijdens het verwijderen van een plombe (zowel siliconenplombes als MIRAgel plombes) is ook uit andere studies bekend. Vanwege de zwellende eigenschappen van MIRAgel hebben wij ons vanuit klinisch oogpunt de vraag gesteld of het risico op een perforatie wellicht groter werd als we bij patiënten met een gezwollen MIRAgel plombe de verwijdering zouden uitstellen. Dit is namelijk in de spreekkamer een belangrijke vraag. Als iemand ergens klachten van heeft weeg je die af tegen de risico's van een interventie, in dit geval verwijdering van de gezwollen MIRAgel plombe. Bij milde klachten zullen mensen eerder geneigd zijn om verwijdering uit te stellen indien bekend is dat de risico's van verwijdering met de tijd niet toenemen, zodat de kans op een scleraperforatie of recidief netvliesloslating óók zo lang mogelijk wordt uitgesteld. Stel echter dat zou blijken dat door uitstel de risico's vergroot zouden worden, dán zou benadrukt moeten worden dat een snellere interventie wellicht raadzamer is.

Het onderzoek dat wij hebben uitgevoerd is retrospectief en gaat over patiënten met klachten van een gezwollen MIRAgel plombe waarbij de plombe vervolgens chirurgisch is verwijderd. De risicoanalyse heeft dus alleen betrekking op deze groep. Binnen die groep blijkt er geen significante toename te zijn van het risico op peroperatieve scleraperforatie als langer met verwijdering wordt gewacht. Op basis van deze studie kunnen geen uitspraken gedaan worden over het verloop van scleradikte en/of over het verschil in risico tussen een niet gezwollen plombe en een gezwollen plombe. Zo'n onderzoek is überhaupt niet mogelijk, omdat er na de jaren 90 geen MIRAgelplombes meer worden geplaatst. Gezien de verstreken tijd zijn al deze plombes bovendien ook al gezwollen.

3a/3b/3c. Scleraperforatie is zowel beschreven bij plombes zónder als plombes mét cerclage. In onze studie hadden de meeste patiënten een cerclagebandje en voor de groep met een scleraperforatie gold dat zij allemaal een cerclagebandje hadden. Het is zeker mogelijk dat het cerclagebandje ervoor zorgt dat er meer druk op de sclera ontstaat als de plombe gaat zwellen en daardoor de kans op intrusie vergroot. Zoals eerder beschreven is er echter geen significante toename van het risico op scleraperforatie gevonden als de gezwollen MIRAgel plombe later werd verwijderd. Zie vorige alinea.

3d. Dit stukje is door de sclera geërodeerd (intrusie). Op 20 aug 2006 is beschreven dat de sclera ter plaatse "zeer dun" was en de chirurg daarom een stukje MIRAgel had laten zitten. Het stukje dat op 20 sept 2006 gezien werd zal daar waarschijnlijk deel van zijn geweest.

4a. De hydratatiegraad bij plaatsing was voor alle MIRAgel plombes hetzelfde, maar qua vorm kunnen er, zoals ook bij de siliconenplombes, kleine verschillen zijn in bijvoorbeeld breedte en kon er een groeve in zitten.

4b. De plombe die bij dhr Sassen werd gebruikt is waarschijnlijk net zo breed als die op de foto, maar vanwege de plaatsingsrichting (radiaal) was het bij dhr Sassen, i.t.t. de plombe in het artikel, waarschijnlijk een plombe zonder groeve.

5. Nee, zij schrijven over de MAI en rapporteerden niet over gebreken van de MIRAgel plombe. Zij schrijven zelfs: "We have used MIRAgel as an episcleral implant in a large number of patients and have not observed such complications."

In de hoop u hiermee voldoende te hebben ingelicht verblijf ik.

Hoogachtend,

Niels Crama
Oogarts

Afdeling OHK

Huispost

Postbus 9101

6500 HB Nijmegen

T (024) 36 13138

Aan mevr. mr. B. A. Oowy

Van Drs. N. Groma

Datum 27-11-2017

- ☒ op uw verzoek
- ☒ volgens afspraak
- ☐ ter kennisneming
- ☐ ter behandeling
- ☐ met verzoek om advies/commentaar/goedkeuring
- ☐ ter ondertekening
- ☐ andere afhandeling

- ☐ spoed
- ☐ retour
- ☐ kan behouden worden

Opmerkingen

1071908667

